

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1930.

Första kammaren.

Nr 1.

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit till lagtima möte här i huvudstaden fredagen den 10 januari 1930, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal samma dag,

Fredagen den 10 januari,

kl. 11 f. m.

Herr **Lindhagen** framträdde till talmansbordet och yttrade: Årade församling! Vid detta tillfälle skall enligt tradition sägas något om den politiska situationen, och jag anser, att det då bör varslas mera om det, som slutligen enar, än om det, som för stunden söndrar.

Vid förra riksdagens öppnande erinrades från denna plats om människans vandring ur vildmarken över civilisationen mot kulturen. Det nuvarande tryckta politiska läget påkallar någon blick på våra inre mellanhavanden.

Dessa klargöras ej genom att partiernas märkesmän enskilt och offentligt inbördes diskutera, vilken eller vilka lämpligen böra övertaga regeringsmakten, samt att medborgarna därefter i pressen översvämmas av denna sekundära angelägenhet. Det är folkets realiteter i stort och smått, som först och sist böra läggas på bordet. Eljest får ingen veta vad det är fråga om, och resultatet blir, att landets livsfrågor utan fullmakt i tysthet kompromissas bort.

Det är väl ej för mycket sagt, om jag säger, att jordfrågan reser sig högt över de övriga politiska realiteterna. Jordens barm, rik och givande, är källsprånget till all materiell kultur. Frihetens ideal beror av hur jorden besittes. Pliktuppfyllelsen, fulländningen av vår bestämmelse, växer fram ur de skapande krafternas rätta bruk.

Synliga eller osynliga äro myllans alstring, vattnens håvor, bergens skatter med oss i alla våra förhåvanden. De utgöra vid sidan av människans samvete grunden av tingen. I civilisationens epok med intressekampen fortfarande rasande på djupen står det örlog i all synnerhet om dessa vinningar.

Sålunda reser sig nu åter invid våra knutar striden mellan åkern och skogen, vilka dock enligt naturen höra ihop. Det årliga skördandet av säd, gräs och rotfrukter på ett stycke mark är väl en högre och rikare kultur än avverkandet på detsamma med långa mellantider av ett antal tallar eller granar. Jordbruket behöver även virke för sina omistliga ändamål. Skogen måste således tjäna försörjningsmöjligheterna genom både industri och jordbruk.

Vid sekelskiftet slogs därför vakt på samma gång om bondens spadtag genom sekterna, hotat av den industriella uppmarschen, samt om skogens vård, äventyrad av håglösheten.

Nu stå vi inför ett jordbrukskrav om skydd mot konjunkturena, särskilt mot främmande konkurrens. Om detta bör ske medelst höjda spannmålstullar, sänkta industritullar, försök till rationalisering eller andra famlanden av en politiskt maktlös tid, det är den stora frågan för dagen.

Denna uppgörelse mellan dem, som hava något, äventyrar emellertid, att de, som icke ha något, ytterligare glömmas bort. Våra gamla jordfrågor, såsom rikets kolonisation, skydd för arrendatorshemmen, dessas frilösning, förbättring av ofullständiga jordbruk, mark för bostäder med flera dylika angelägenheter, ligga lamslagna.

Det överraskade mig vid besök nyligen i Grekland, att just nämnda spörsmål löstes där målmedvetet, icke minst av hänsyn till de grekiska flyktingarna från Mindre Asien. Även hos oss finnas jordlösa flyktingar. Skogs- och flottningsarbetarna, det uppväxande släktet i de små jordbrukarhemmen, den otrygga arrendatorsklassen, betryckta småbönder med för lösa rötter i den svenska jorden, alla stå de i täta led väntande på en stark och redbar hand vid styret i vår inhemska flyktingsfråga.

Vattenkraftens monopolisering och malmernas rovbrytning utan vederlag för eftervärlden voro vid sekelskiftet livligt uppmärksammade. Nu bekymra de oss föga.

Äventyrlig är obekantskapen med städernas jordfråga. En hemlös trångbodd befolkning i hyreskaserner kräver omtanke. De oavlåtligt stigande fastighetsvärdena i huvudstaden med växande levnadskostnader såsom följe betunga hela landets lönestater och dess övriga ekonomiska liv. De tiotusen årliga invandrarna till huvudstaden påkalla bostadsanskaffning. Det vill till medverkan av riket för bostads- och trafikproblemens omvälvning och ett socialt utnyttjande av statens jord även i städerna.

I detta sammanhang får ej förbigås, att våra inre jordfrågor äro en avspeglning av den internationella jordfrågan, som sammanfaller med fredsfrågan. Vår tid efterlyser en renässans av det svenska vikingalynnet i kampen för hela jordens pacificering och den goda viljans genombrott.

En allt starkare skugga faller emellertid över den svenska jorden från de juridiska personernas växande makt. De äro en konstlad skapelse av lagstiftning och rättspraxis. De sakna själ och få därför straffritt smädas. De tillåtas ändock att alltmer bemästra individerna och deras boplatser. De trotsa ofta lagarna, stiftade till skydd för de svaga.

En uppgift av väldiga mått är att beskära det själlösa i detta inflytande samt giva individen åter vad honom tillhör. Arbetsplatserna i landet äro till icke blott för institutionerna, utan lika mycket för folkets försörjning.

I korthet sagt, vårt lands alla bebyggare ha rätt till en plats i solen med pliktuppfyllelse såsom vederlag.

Med dessa ord förklarar jag våra förhandlingar öppnade.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat filosofie magistern Lode Wistrand att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1930.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas, innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och in-

funno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar E. Kristensson, L. Widell och M. Fehr samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. E. H. Hildebrand, C. G. Ekman och P. Albin Hansson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 19 personer, som vid val i september 1929 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1930, dels ock för 3 personer, som, efter det ledamöter av första kammaren avlidit, vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda att inträda i de avgångnas ställe.

Enär friherre Theodor Adelswärd, som i friherre J. G. Beck-Friis ställe blivit utsedd till ledamot av första kammaren för Östergötlands län med Norrköpings stad valkrets sedermera avlidit, blev den för honom utfärdade fullmakten undantagen från granskning.

Som vidare inspektören Carl Johan Edkvist blivit i kassören Jan Erik Berglunds ställe utsedd till ledamot av första kammaren för Stockholms stads valkrets för tiden till den 1 januari år 1930 och alltså tiden, för vilken Edkvist blivit vald, numera gått till ända, undantogs jämväl den för honom utfärdade fullmakten från granskning.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet
Gösta Siljeström.

Den återopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1930.

Stockholms stad.

1. Kyrkoherden Ernst Alarik Klefbeck.
2. Utrikesministern Ernst Trygger.
3. Landsorganisationens ordförande Johan Arvid Justinus Thorberg.
4. Grosshandlaren Sten Stendahl.
5. Förtroendemannen Charles Gustaf Lindley.
6. Professorn Carl Abraham Forssell.
7. Kanslichefen Emil Oskar Hagman.
8. Vice häradshövdingen Adolf Hjalmar von Sydow.
9. Advokaten Jonas Eliel Löfgren.
10. Direktören Otto Fredrik Ström.
11. Ekonomichefen Per Oskar Samuelson.

Östergötlands län med Norrköpings stad.

12. Godsägaren friherre Israel Christian Gustaf Lagerfelt.

Älvsborgs län.

13. Direktören Axel Fredrik Vennersten i Stockholm.
14. Häradshövdingen Karl Frithiof Mellén i Åmål.
15. Lektorn Johan Edvard Björnsson i Borås.
16. Lantbrukaren Carl Bengtsson i Bosgården.
17. Lantbrukaren Johan Johansson i Friggeråker.
18. Kyrkoherden Karl Johan Sandegård i Lilla Edet.
19. Civilingenjören Axel Nylander i Borås.
20. Lantbrukaren Olaus Pettersson i Olofstorp.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Holmgren*,
fröken *Hesselgren*,
herr *Andersson, Jonas*,
herr *Tjällgren*,
herr *Asplund*,
herr *Stenberg*.

Upplästes två till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid följande läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt att med stöd av bilagda läkarintyg befrias från riksdagsgöromålen under januari månad.

Stockholm 7 januari 1930.

Israel Holmgren.

Att ledamoten av riksdagens första kammare professor *Israel Holmgren* på grund av polyarthrit (ledgångsreumatism) är oförmögen att under januari månad 1930 delta i riksdagsarbetet intygas härmed.

Stockholm den 7 januari 1930.

Albert Grönberg,
med. doktor.

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt om ledighet på grund av sjukdom från riksdagsgöromålen under denna månad.

Läkarbetyg bifogas.

Hedsta, Forssa den 7 januari 1930.

Jonas Andersson.

Att riksdagsman *Jonas Andersson*, Hedsta, Forssa, på grund av kronisk njurinflammation är sängliggande samt arbetsoförmögen t. o. m. denna månads utgång, intygas härmed på heder och samvete.

Hudiksvall den 6 januari 1930.

L. Ulvhammar,
Förste stadsläkare.

De begärda ledigheterna beviljades.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare.

För fullgörande av offentligt uppdrag får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen under den 10 och 11 dennes.

Multrä den 8 januari 1930.

L. Tjällgren.

Till riksdagens första kammare.

På grund av tjänstegöromål förhindrad inställa mig vid riksdagens början får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet under tiden 10—13 januari.

Luleå den 8 januari 1930.

C. I. Asplund.

Representant för Västerbottens och Norrbottens län.

Till riksdagens första kammare.

På grund av sjukdom i hemmet får jag härmed värdsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet t. o. m. den 12 januari.

Skellefteå den 8 januari 1930.

J. A. Stenberg.

Även de av herrar Tjällgren, Asplund och Stenberg sökta ledigheterna beviljades.

Anställdes val av talman, och utsågs därtill:

herr Vennersten med alla avgivna eller 137 röster.

Företogs val av förste vice talman, och utsågs därtill:

herr Nilsson, N. A., i Kabbarp med alla avgivna eller 108 röster.

Anställdes val av andre vice talman, och utsågs därtill:

herr Nilsson, Petrus, i Gränebo med alla avgivna eller 75 röster.

Herr **Lindhagen**, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen: Herr talman! Sedan ni nu av kammaren enhälligt utsetts till edert viktiga ämbete, så tillåter jag mig å kammarens vägnar med tillförsikt överlämna denna stora, hotfulla klubba i edra vänsälla händer.

Herr **talmannen** intog talmansplatsen och yttrade: Herr ålderspresident, ärade ledamöter av denna kammare!

Å vice talmännens och egna vägnar ber jag först att få till eder framföra ett hjärtligt och värdsamt tack för det förnyade förtroende, som genom de förrättade valen nu visats oss. I förhoppning att kammaren skall bli belåten med de val, som sålunda ägt rum, utber jag mig å allas våra vägnar, att ni ville visa talmännen samma välvilja, samma förtroende och samma vänskap, som kommit oss till del under de gångna riksdagarna. Jag har redan tidigare tillåtit mig påpeka, vilken viktig förutsättning för ett gott samarbete ett dylikt förhållande mellan kammarens ledamöter och dess talmän utgör.

Den riksdag, som nu börjar, kommer, efter vad det säges, att få sin prägel av frågan om, huru vårt jordbruk bäst skulle kunna hjälpas ur det krisläge, i vilket det befinner sig. Det tillkommer icke mig att söka se denna fråga, eller dessa frågor, ur politisk synpunkt. Emellertid är jag övertygad om att, när det gäller ett så viktigt intresse, skall det till sist visa sig, att meningarna — huru skiftande de eljest än må vara — skola kunna enas om åtgärder, vilka lämna jordbruket den hjälp, som statsmakterna rimligen kunna och bära lämna och som därmed bringa ur världen en av de största frågor, som för närvarande sysselsätta våra sinnen.

Med hänsyn till riksdagsarbetets ordnande tillåter jag mig påpeka den omständigheten att, såsom vi veta, påskhelgen i år infaller mycket sent. Det lärer därför vara av vikt — och jag vänder mig härvid i första rummet till de

blivande ordförandena i våra utskott, så långt min röst kan nå dem — att arbetet ordnas på ett sådant sätt, att vi medhinna så mycket som möjligt före påsk, på det att det efter helgen icke måtte behövas en alltför stark forcering.

I hopp om att vi sålunda skola kunna sörja för denna viktiga angelägenhet på ett tillfredsställande sätt vill jag nu hälsa eder alla ledamöter av kammaren, äldre som nyvalda, välkomna till det ansvarsfulla och svåra värv, som förestår oss. Jag är viss om att den anda av samförstånd, som, såvitt min erfarenhet räcker, alltid visat sig innerst finnas hos oss alla, även i denna betydelsefulla uppgift skall leda därhän, att, när vi en gång åter skiljas efter förrättat arbete vid denna riksdag, var och en av oss skall känna sig belåten med den del, han tagit däri.

I denna förhoppning önskar jag eder alla, mina herrar, en god fortsättning på det nu ingångna året.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren med alla avgivna eller 98 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem
Lode Wistrand.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att lördagen den 11 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 50 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.58 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 11 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10.30 f. m.

Fröken *Hesselgren* anmälde, att hon infunnit sig vid riksdagen.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde måndagen den 13 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning,

dels av tre ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna,

dels ock av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen yttrade vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att företaga vid sammanträde, som komme att hållas tisdagen den 14 i denna månad, val av ledamöter och vid sammanträde påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten och utrikesnämnden.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Ordet lämnades härefter till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Jag får hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter från denna kammare i de ordinarie utskotten skall utgöra: i konstitutionsutskottet 13, i statsutskottet 15, i bevillningsutskottet 13, i bankoutskottet 8, i första lagutskottet 8, i andra lagutskottet 11 och i jordbruksutskottet 8.

Denna hemställan bifölls.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.34 f. m., att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45 f. m.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av biskopen O. Bergqvist. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal, varefter hans excellens herr statsministern Lindman uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Herr **talmannen** framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Maj:t!

När riksdagens första kammare nu åter samlats inför Konungen, har ett nytt årtionde ingått, och det nyss förflutna framstår för oss såsom en tid av återhämtning efter världsbrandens härjningar.

Med erinran om vad dessa flydda år medfört av framsteg för land och folk, av förbättrade livsmöjligheter för vida kretsar av nationen och i tacksam hägkomst av Eders Maj:ts personliga insatser i fredsarbetet, betygar första kammaren Eders Maj:t sin undersåtliga vördnad.

Första kammaren delar Eders Maj:ts glädje över föreningen mellan prinsessan Märta och Norges kronprins.

Många äro alltjämt de företeelser i folkets liv, som kräva Eders Maj:ts landsfaderliga omsorger och statsmakternas förtroendefulla samverkan. Eders Maj:t påkallar i dag vår uppmärksamhet i främsta rummet för jordbrukets svårigheter, synbarligen med allt skäl. En internationell jordbrukskris har sträckt sina förödande verkningar till vår av tidigare motgångar redan försvagade modernäring. Den allvarliga innebörden av ett sådant läge är uppenbar. Vi minnas, hurusom det var det svenska jordbruket, som under de prövande krigsåren räddade oss från avspärningens farligaste följder och förödmjukelser. Riksdagens första kammare hälsar därför också med tillfredsställelse att Eders Maj:t nu bebådat förslag om åtgärder till jordbrukets stödjande. Dessa förslag skall första kammaren ägna det allvarligaste beaktande. Kammaren uttalar sin förvissning, att den vilja till samförstånd, som är en viktig förutsättning för en lycklig lösning, icke skall komma att saknas.

Med glädje kommer säkerligen det budskapet att mottagas, att trots motsedda svårigheter ett förslag om skattesänkning är att förvänta. Ett beslut härom skulle för näringslivet medföra en välbehövlig lättnad, av vilkens välgörande verkningar hela folket bleve delaktigt.

Många andra betydelsefulla förslag komma enligt vad vi nu erfarit att till riksdagens prövning överlämnas.

Under uttalande av den förhoppning, att även dessa förslag skola leda till för hela det svenska samhället lyckliga beslut, anhåller riksdagens första kammare att inför Eders Maj:t få giva uttryck åt sina oföränderliga känslor av trofast tillgivenhet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammares namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, finge talmannen vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1930/1931, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.45 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Måndagen den 13 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Bismarck* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

dels ock Kungl. Maj:ts proposition nr 2, angående försäljning av postverkets fastighet i Trollhättan.

Företogs val av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Nilsson, N. A.,	med 88 röster,
» Hansson, Sigfrid,	» 88 » ,
greve Lagerbjelke	» 88 » ,
herr von Stockenström	» 88 » .

Anställdes val av tre ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Bergström, David,	med 71 röster,
» Möller	» 71 » ,
» Nilsson i Kristianstad	» 71 » .

Företogs val av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr von Geijer	med 47 röster,
» Thulin	» 47 » .

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts den 11 innevarande månad på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts den 11 i denna månad på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1930/1931, blev densamma på begäran bordlagd.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens år 1929 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill

Första kammarens protokoll 1930. Nr 1.

hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1928—30 juni 1929.

Föredrogs och hänvisades till bankoutsrottet riksdagens år 1929 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutsrottet riksdagens år 1929 församlade revisorers berättelse om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1928—30 juni 1929 m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Einar August Beskow att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 2.

Herr *Nilsson, Petrus*, avlämnade nedannämnda av honom m. fl. undertecknade motioner:

- nr 1, om tull å havre;
- nr 2, angående bestämmelser om visst företräde för svenska jordbruksprodukter vid upphandling för statens behov; och
- nr 3, angående bestämmelser om märkningstvång.

Av dessa motioner hänvisades nr 1 till bevillningsutskottet, varemot motionerna nr 2 och 3 på begäran bordlades.

Herr *Nilsson, Johan*, i Malmö väckte en motion, nr 4, om statens övertagande av utgifterna till löner för folkskollärare m. m.

Även denna motion blev på begäran bordlagd.

Herr *Ekman* väckte nedannämnda motioner:

- nr 5, angående ändrad lydelse av 17 § i lagen om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus;
- nr 6, angående ändrad lydelse av 2 § i lagen om allmänna arvsfonden; samt
- nr 7, angående ändrad lydelse av 7 § i lagen om allmänna arvsfonden.

Dessa motioner hänvisades till behandling av lagutskott.

Greve *Lagerbjelke* väckte en motion, nr 8, angående utarbetande av plan till dekorerings medelst freskomålningar av första kammarens plenisal.

Denna motion hänvisades till bankoutskottet.

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag får hemställa, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, skall uppföras sist bland ärendena på föredragningslistan vid nästa sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.33 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.
